

Stora påfrestningar på hästarnas ben kan ibland förebyggas med vibrerande golv. Foto: Martin Langels/Kanal 75

Vibrerande golv

Att låta hästen stå en stund på vibrerande underlag kan mjuka upp den snabbare inför kommande arbete. Det vet alla som åkt mycket transport med sina hästar. På marknaden finns några olika märken av vibrerande golv för användning i såväl läkande som uppmjukande syfte.

Vibrationsplattor finns i dag på de flesta gym. Vibrerande underlag har också länge använts i astronautprogrammet, NASA, för rymdfarnas behov att bibehålla sin muskelmassa i tyngdlösheten.

När det gäller hästar är tanken förhållandevis ny, att de skulle må bra

av ett skakande golv. Men många är de hästägare som märkt att färder i hästtransport på guppiga och skumpiga vägar inte sällan gett oväntade positiva effekter. Flera historier vittnar om hur man transporterat hästar med förstoppningskolik i bil till veterinären för att vid framkomst upptäcka att magproblemen är borta. Andra har

efter färden märkt att de fått en oväntat lösgjord och avslappad häst när de väl kommit fram till tävlingsplatsen.

Det här var något som den norske galopptränaren Bendik Bö hade noterat bland sina hästar. Han började forma en tanke på att ta tillvara fördelarna han sett med biltransporternas skumpighet. Något som kunde fung-

Text:

Beata Hansson

travhasten@asvt.se

"Golvet är bra mot nästan allt utom frakturer"

Helene Stridbäck

era både som förebyggande, förenklande och botande behandling.

Minskade hälsoproblem

Idén blev med tiden ett golv som med hjälp av låga frekvenser gav vibrationer. Han döpte det till Vitafloor och det är ett varumärke som nu finns över hela världen och användningsområdet täcker in även människor och hundar. Bendik Bö berättar att sedan de började ställa hästarna på detta vibrerande golv avtog deras hälsoproblem markant.

– Den bästa situationen är naturligtvis att hästen inte skadas alls. En av de största fördelarna med vibrerande golv är dess förebyggande effekt för att undvika skador genom att stärka hästen och förbättra cirkulationen. Skador kan uppträda efter en inverkkan, vrickning eller resa, och det är viktigt att läka de skadorna på bästa möjliga sätt.

Måste vänja sig

Han nämner bland annat exemplet senskador. Man kan aldrig vara riktigt säker på att de inte återkommer efter att skadan en gång läkt ut. Det sker ofta småblödningar som man aldrig upptäcker. Blödningar som kan skada läkeprocessen. Men med hjälp av ett vibrerande golv ökar blodcirkulationen och förhindrar dessa blödningar.

En som var med på nära håll då innovationen utvecklades, och vid det här laget har sett ett hundratal hästar få sin massage på detta vis, är veterinärsassistenten och fysioterapeuten Helen Stridbäck som under en tid arbetade hos Bendik Bö. Hon hade då ansvar för alla hans

konvalescenter och kunde inte låta bli att se hur läkningsprocesserna påskyndades.

– Golvet är bra mot nästan allt utom frakturer. Och man får vara försiktig så de inte står där för länge och att vibrationstakten inte är för hög innan de har vant sig.

Behandlar hela kroppen

Helen Stridbäck arbetar idag med sådana här golv på Karlslunds Gård i Sorunda.

– Vi ser väldigt bra effekter av det i rehabiliteringen av framförallt senior och gaffelband, men även för att bibehålla muskler och få bra genom-

blödning under rehabiliteringen. Och att pulsen går ner till under trettio, vilket annars är svårt att uppnå.

En stor fördel är att vibrationerna behandlar hela hästen under ett pass och att blodcirkulationen ökar utan belastning på hästens kropp. Men även muskulaturen tränas. Golvet mjukar också upp muskelstelhet och är ett bra komplement vid kolikbehandling, anser Helen Stridbäck.

Ökar cirkulationen

Jörgen Carlström på Ramsjö gård använder Horsetrainers vibrerande golvprodukter. För honom är det nästan ett måste att ställa hästarna ▶

Ibland kan en tur i hästranporten på guppiga vägar medföra positiva effekter. Foto: Claes Kärström

"Vissa kliniker har använt vibrerande golv till hästar som periodvis lider av en viss typ av kolik"

Hans Broström

där en stund innan han tar ut dem för träning. Men han använder det även till avslappning och rehabilitering.

– Jag har ägt mitt vibrationsgolv i tre år. Genom konsultation från djursjukhuset i Strömsholm hade jag fått höra att det skulle kunna vara en bra investering.

Han oroar sig inte för att användningen av golvet ska ge skador på hästen.

– Vibrationsskador får de inte om man är nogga med frekvensen. Blodgenomströmningen ökar och med ökad cirkulation sker läkning fortare om de har någon inflammation i kroppen. Jag gör det nästan varje dag med mina hästar. Det tar ju ungefär tjugo minuter för ett däggdjur att värma upp sin kropp så om jag har dem på det vibrerande golvet under den tiden så är hästen färdig att börja arbeta sen. På det vibrationsgolv jag har finns en platta som även tiltar i sidled så att hästen flyttar sin tyngdpunkt och inte kan stå och vila för länge på samma ben

Används hos "Ludde"

Lutfi Kolgjini har för närvarande närmare två hundra hästar i träning.

– Jag köpte ett vibrerande golv för fem-sex år sen. Jag hade hört att hästarna blev smidigare av att åka

transport och att detta hade samma verkan på hästens leder.

Han berättar nu att hans personal använder den dagligdags. Speciellt på de lite "stelare" och "kantigare" hästarna.

– Men jag har ingen riktig uppfattning om hur bra den är. Det är i alla fall ingenting jag har provat i rehabiliteringssyfte ännu.

Positiva forskningsresultat

Statens Lantbruksuniversitet genomförde för några år sen en viss forskning på VitaFloors vibrerande golv. De fann då inte några negativa effekter på friska hästar, kunde Hans Broström, docent och universitetslektor, Kliniska vetenskaper SLU, konstatera.

Hans Broström berättar att även ett flertal studier inom humanmedicin har dokumenterat positiva effekter av

vibrationsbehandling på människa.

– Läkningssprocessen av sen-skador är bra, minst lika bra som, eller bättre, än andra för närvarande kända behandlingar. Man har också märkt att blodcirkulationen påverkas i hela hästen. Och dessutom utvecklas hästens muskler under pågående behandling.

Under forskningsperioden vid SLU har hästarna bara stått i en liten paddock, och han säger att inga yttre faktorer har påverkat forskningsresultaten. Det man har kunnat observera var en viss ökning av hästens ämnesomsättning och vid analys av blodprov visar serum kalium en tendens att gå ner efter vibration.

Varnar för kontraindikationer

– Vissa kliniker har också använt vibrerande golv till hästar som

Vibrationsbehandling för ökad blodcirkulation och uppvärmning inför fysisk ansträngning används även på humansidan. Foto: Einar Hansen

periodvis lider av en viss typ av kolik, och man har blivit förvånad över hur snabbt hästarna återhämtat sig efter behandling. Men systemet med vibrerande golv är baserat på idén att helkropps vibrationsbehandling av häst skall användas vid träning av friska hästar och vid rehabilitering av hästar med olika problem associerade till rörelseapparaten.

Han ser ingen risk för vibrationsskador, men varnar dock för kontraindikationer. Har de en spricka eller en fraktur på skelettet ska de såklart inte stå på vibrerande underlag.

– Man har också kunnat mäta signifikanta förändringar i hudtemperatur i kotorna och hovarna på frambenen har observerats hos hästarna efter behandling på vibrationsgolv. Man kan också ställa in olika frekvenser på de olika vibrationerna.

Mer kunskap nödvändig

Men Hans Broström upplever framförallt att hästarna känner välbehag. Att golvet även kan ändra frekvens och tillta, alltså luta, är en stor fördel så att de tvingas att röra sig och förflytta tyngdpunkten.

– De tycker om att gå in i boxen och inga skadliga effekter kunde påvisas. Men större mätbara fysiologiska effekter var svårt att påvisa i nuläget. Så vidare klinisk forskning behövs. 🐾